

NDA@SZTAKI közös kereső

Az MTA SZTAKI Elosztott Rendszerek osztálya (dsd.sztaki.hu) megnyitotta a magyar kulturális értékek archívumaiban (könyvtárak, múzeumok, képtárak, levéltárak stb.) őrzött kincsek könnyebb megtalálását lehetővé tévő közös keresőjét a <http://nda.sztaki.hu> címen. Az NDA@SZTAKI elnevezésű kereső a második abban a sorban, amelyet ugyancsak a SZTAKI által korábban készített és nyilvánosan üzemeltetett HEKTÁR kereső (<http://hektar.sztaki.hu>) nyitott meg az elmúlt év végével. A HEKTÁR egyesíti a különféle archívumok DC (Dublin Core) alapú metaadatrekordjait, és együttes keresést tesz lehetővé.

Az új kereső kompatibilis a Nemzeti Digitális Adattár program keretében kidolgozott qDC (qualified Dublin Core) alapú metaadatszabványokkal is.

Az NDA@SZTAKI közös keresőben jelenleg majdnem 300 ezer rekord található, amelyek közül kb. 15 ezer rekordhoz már konkrét és szabadon elérhető digitális tartalom is társul. Ha a megtalált tételhez csatlakozik digitalizált változat is, akkor az a keresőből egy kattintással elérhető. Az NDA@SZTAKI szolgáltatás nyitott mind a felhasználóknak, mind az archívumok részére.

/Katalist-hír, 2004. június 3./

(V. P. É.)

Az e-book után itt a d-book

Az elektronikus könyv nem növelte a könyvkiadók megtakarításait, de az informatika ott van egy másik fejlesztés mögött, amely egyre népszerűbb: a megrendelésre nyomtatás (*print-on-demand* = *POD*).

Sok kiadó már kínál digitális POD-kiadványt a hagyományos offszetnyomás alternatívájaként. Míg az utóbbi csak nagyobb példányszám esetén gazdaságos, a POD lehetővé teszi sokkal kisebb

mennyiség, akár egyetlen kötet megrendelését is; így biztosítani lehet, hogy egy cím sose fogyjon ki.

A technológia fejlesztése ma már lehetővé teszi olyan színvonalú kiadványok kinyomtatását, melyek alig különböztethetők meg a négyszínnyomásos offszetnyomású kiadványoktól. Az Adobe oldaléíró nyelve, a PostScript, mindenütt jelen lévő PDF fájlformátuma, a Xerox vagy a Kodak csúcsmínőségű nyomtatóival párosítva a legjobb színfelbontású kiadványok reprodukálását teszi lehetővé.

A POD egyelőre kis szegmense a nyomtatási piacnak, de a legnagyobb a növekedési potenciálja. A CAP Ventures becslése szerint a POD kiskereskedelmi értéke a 2003-as 33,2 milliárd dollárról 60,2 milliárdra nő 2008-ig, ami évi 13 százalékos növekedést jelent. A POD egy másik piacot is fellendíthet: az önjelölt szerzőkét, akik 199 és 1500 dollár közötti áron maguk adhatják ki könyveiket. Ilyen szolgáltatást kínál egyre erőteljesebben az iUniverse, az Xlibris, a Lightning Source és a 1st Book (vagy AuthorHouse), melyek mögött tekintélyes kiadók és könyvkereskedők állnak, pl. a Barnes & Noble, a Random House vagy az Ingram Industries.

/Figyelőnet, 2004. május 19. <http://www.fn.hu/cikk.php?id=3&cid=80601/>

(V. P. É.)

A British Library új célközönsége

A British Library Üzleti és Szellemi Tulajdon Központot (*Business and Intellectual Property Centre*) hozott létre Londonban. Az új egység elsősorban a vállalkozókat, a befektetőket, valamint a kis- és középvállalatokat célozza meg. Már az épület kialakítása is elüt a hagyományos könyvtárakétól: a látogatókat zajos üzleti környezet és plazmaképernyők fogadják. Természetesen vannak elkülönített területek a kutatómunkára is. A felhasználók a világ legnagyobb piacjelentés-gyűjteményét használhatják, valamint (vezeték nélküli) internetet, s